

بازار ایرتسی — ۱۱ آگستوس ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنچی سنه — نومرو ۹۱

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
یوردی یاننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری
محمد مسیح

مجله دردنچی

آبونه شرائطی : سنه لکی ۲۵۰
آلتی آیانی ۱۲۵ ، فوق العاده
نسخه لرایجون ۳۰۰ و ۵۰۰
غرو شدرد .

مجموعه مزه یئتتجه طبعی تنسیب
ایدله بن ازلر اعاده ایدلمز .

هر آبلک برنجی دارده بشنجی کونلری چیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعه در .

مابعدالطبیعه

۳

رداقیده افلاطون قادر

[آله فکری]

۱- رواقیته Stoisisme اسماء اولسون
مؤسی اولق لازم کان زنون داهای زاده
برحسبانی در، بو ذات تشکیکاتی Les apories یعنی
مغل برهالری Arguments Capriaieux
ایله بر حقیقتک خاسی اولمقدن زیاده فله قهیه
استهزا ایدن غریب بر شخصیتدر. هرشیدن
شبهه ایدن بر کیسه مک الوهیه و بره جکی قیمتی
تحلیل ایتمک نه فایده سی اولایلیر؛ امپدوقله
کلنجه : خاقتده بری دافمه Repitlsoin
دیگری جاذبه attraction اولق اوزره ایکی
مبدأ کورن بو ذات ، جاذبه ده کی عشقک
و دافمه ده کی نفرتک کاشانک خاقتنه باعث
اولدوغنی ادعا ایتدی . همان بوتون شرق
فلسفه سته تاثیر ایدن بو عشق و نفرت سر به ایله
اقتداریه آراسنده بر حدود ترسم ایدر.
کورولوبورکه امپدوقل قوتله ماده نی اصولی
دائره سنده یکدیگر کندن آیرمشدر . جاذبه
و دافمه قوتلرینه برده عنصریت بخش ایتش
اولسایدی ماده یی اولوردی . بو صورته
بلکه بر آرز داهای مثبت دوشونه ییلوردی .
حالبوکه بو ذات ، تناسخه بیله قائلدی .
بو و مرئی و محسوس sensible عالدن باشقا
بزم کورمیدیکمز فقط قانونلری و تاثیراتی
اوزرمزده دائمی اولان معقول بر عالمه
Intelligible معتقد ایدی . بو بر نوع
اقتکاری دوشونوش در که تدبیه سی الحاد اولماش
اولسایله الوهیتک شاسنی - معین بر شکل
اضافه ایتدیک ایچون - خیلی شاهه دار ایلر.
امپدوقل ترقی و تکاملی متجانس اولمالان
اشکالک امتزاجاتی داخلمده اسرار انکیز بر
انتخاب کی کوسسته بر [۱] . مغاطه جیار
Sophistes دن آیدرلی پروتاگوراس [۲]

[۱] دارون و لامارک زربت نظریه سی
Theorie de la descentance ایه :

ترقی و تکاملی بسط اشکالک متوالی و متعاقب تخالف لریه
عطف ایتدیلر .

[۲] « انسان عتاک آلله لری ادا کدن عاجز
اولدوغنی ، وارقلرنی و یوققلرنی بیلمدیکنی »

اله آونیامکتبنک فلسفه لریه باشقا بر جریان
ویرمک ایستهرکن هرشیک اضافیت و نسبیتنه
قائل اولدی . پلاطون و ارسطونک عکسنه
اولارق وحدت و فردیتنه قیمت ویردی .
ماده نی معین اولمالان قرارسز وایدی بر تاقیدن
عبارت کوردی . « هرشیک مقابلی اساندر .
برشی وار اولدقچه وار ؛ و یوق اولدقچه
مفقوددر . و یکدیگریته تماماً ضد افاده لر
متساویاً دوغرو اولایلیر » قناعتنده ییدی .
مع مافیه ذهنی ، عناصرک پلانی بر کفیتی عد
ایدیوردی انکار ایتدیک الوهیت ، « واحد
مطلق » اولان « خالق اعظم » دی . یوقسا
بر طاق نالی آلله لرک موجودیتنی هند اعتقاد اسنده
اولدینی کی بوقلرک انسانلردن داهای فضله
معمر اولاجقنی نهایت اونلرکده قانع اولدوغنی
قبول ایدیوردی .

۲- کاشانک سرخی کشف ایتک بوتون
انسانیتک بر احتیاجی در . و بو احتیاجه کی تقصص
حسی همزده مشترکدر . ذهن دائماً وحدته مربوط
و وحدتک اسیری در . هیئت عمومی سیله بو
وحدتی آرایان متفکرلر دائماً بر شائیتنه
و علی العموم بر کثرتیه دوشه شلدردر . وحل
ایده مدکاری قطعی اسرار انکیز بر ایشلدردر .
یعنی سریشدر بر شلدردر . حالبوکه « لاهوتیه .
شعیه باشلایان بر اجتهد ، علمی و تربیوی
بر نقطه نظر دن دائماً کندی کندیسی محکوم
ایدر » [۱] . بو بر حقیقت اولقله برابر
عمومی فلسفه مک تدقیق پک آینی کوسته ریورکه
سر یلکدن آزا . اولان هیچ بر مسلک یوق
کی در . سر یلک بالکز شرک و ادیانک بر اقدینی
بر استفهام طور تومی دیکل ، روحک و عقلک
اک صولک بر احتیاجی کی کورونوبور . بز
برشیتی حل ایتدم دیرکن ترکیب ایدن و ترکیب
ایدرکن اغلاق و تغلیظ ایدن بر ذهینت و قابلیته

در میان ایتدیکندن اثرلی یاقیماش و مملکتندن
طرز اولومشدر . بو ذات دهمه قوتیک آیدرده
کوزکن راست کلدیکی بر اودون حالی در که ذکا
و چالاکیی نظر دقتی جلب ایتش اولدوغندن
کندیسنه طایه اولارق قبول ایتشدر . بو ذات
قانتک « فلسفه نظریه مک » مبشری عد ایدیلیر .

Irr religion de l'avenire

G . M . Guyau

مالکز ؛ حقیقتی کشف ایچین یایدیغمز هر
حله ، بالکز شخصی مزاج و تاملرزه کوره
دیکل انسانیتنه مشترک اولان سری بر خاصه
دولایسیله دائماً بر مجهوله معالی بر منتهایه
دایاتوب قایور . و سریت عجز مزک بر تنلیسی
کی اولیور . حالبوکه : بوتون جهلدرمز ،
کندیمزه بر اقتدار بخش ایتک و معلوماترک
حدودینی آچق در . بز مؤبداً عمایه محکوم
اولدوغندن غافل اولدوغنی حالده هر لحظه
یکی بر رؤیت امید یله شانک استقامتی آرایان
بر اعمایه بکزمزه . فلسفه مک آرادینی حقیقت ،
واصل اولونایله جک بر معرفت حدودینک
منتهای و اقصای دیکل ماوراسی در . بز
آنجاق معین بر حدوده قادر تقصص مزک
عصاننی ازیاتور ، فقط آلزمه چایان مجهولیت
سورندن جریمه دار اولارق آریلیور ،
استقامتمزی دکیشدر ریوروز . حالبوکه بز
دائراً مادار احاطه ایدن و مجهول اولدغنی ظن
ایتدیکمز بو سورک نه خارچنده ، نه داخلمده
بزی یاسه دوجار ایدن برشی یوقدر . بزم
عامزک سببیت ویردیکنی بو مجهول و مظلم عالم ،
بزم خار جزمده بر نوردر . بر لایعرف بر لایدرک
حقیقت ، آنجاق جهلمزک علمی در . اکر
بودانک یایدینی کی رهبریز ، مرشدسز ،
حوجازسز ، کتابسز کندی قایوغمز
قیرایلر سهک حقیقت نیرو ما منک بزدن پک
اوزافده اولدغنی کوره جکز [۱] . بوندن جهل
و غفلت ایچنده قالمای توصیه اسدیکمز ظن ایدلمه ملیدر .
مقصد طبیعته ، ماده یه ، شائیت و حقیقتنه تماماً
انطباق ایتک و مشخص دوشونمکدر .

انسان ماوراده ظن ایتدیک حقیقتی
بولامایچه بدین ویانیکین ، سری ویلا قیدر

[۱] « بر طایوق بومورطلار ، بومورطلار .
نهایت سکیز اون بومورطک اوزرینه اوطورور .
بونلری ایستیر . و نلردن برلی کندی قابوغنی غاغاسک
قدرتیه قیزار ، باراز و جیغار . شهسز بو دیگر
بومورطه ده کیرلک اک بویو در . بویلهجه بنده
جهالت بومورطه بنده محصور بشریتک ایچنده اک
اول قابوغنی قیروب چیقام . بن موجودات اک
اصیل واک بویویم ، بودام »

Suttavibhanga دن .

مذهب سلاک اولویور . حالبوکه کله‌ری باشقا باشقا اولان بوتون بواسطلاحارک عتی، معناسی عینی شیدر . اولوم وار، بنا علیه ذوق ایدمله ، اولوم وارکن یاشماق وذوق ایتمه‌ک معناسی یوقدر . حیات یاشامایه ذکر و ذکر کبی ایکی ضد تاقی هب عینی یاسک ، عینی تجزک فلسفه‌سیدر . زیرا حقیقت دییه پشنده قوشدیفغمنی، مبدأ اول، دن باشقا برشی میدر؟ «مبدأ اول» ناولایبیر؟ خلاصه [آله وروح] کبی ایکی اساسی معما دیکلی؟ انسان بو ایکی مبدئه واصل اولایبیلک ایچون نه‌قادر اوزاق یولردن کیدیور . شبهه‌سز ایدیشله انکارلر و تصدیقلر، حیات سربک، خلقت معما سنک مجبول بر قدرتک و بر دیک و همله شکلدن شکله کیدیور . حدساً دویدیفغمن حقیقتلری بیله اظهاردن چکینوز . آرقامزده هر شیئی کورن، بوتون حرکاتزی و بوتون دوشونجه لر منزی تعقیب ایدن کیزلی بر نظر بزی مخطئه ایدیور کبی در . بز کندی قوروتومزک حر کون بر آزداها تکلف ایدن آغیر حوله‌سیله بوتون خلقتی صیرتندکی قابودن عبارت کورن بر قابولومغه‌حاننده ده‌کنارز . معمایه هر نوع اندیشه بر غما کندمز دز و یا عیظمزدن باشلا یارق هر کون بر آز داها قوتله ، «پراژاپاتینک بومو طیلایوب قیردینی بیضه‌م‌لک [۱] غنوتای آکلا یورز . واقما هر آکلایش باشقا بر مجبولیمه منقلب اولویور . بز قرارلی آغوشنه چکمک و پاخود تماماً قانادلری آلتنه آلتی ایستمن دالغله‌ر کبی حقیقت ساحلنه غیوم ایدیور ، بورغون و نی‌تاب آکلایما دیفغمن بر قوتله‌ری آتیلویور . یکنه یابیلدیکمز شی آزار آزار بو ساحل آتیشدیرمق ، وزرله‌ریه عمقمزده کی جهالت بوشاغنی دولدورمقدور .

معمایه بز، بوزرملرک ناصل آتیشدیفنی تاقیه دوام ایدم :

۳- بورایه‌قادر کوردیکمز فلاسفه، عمومیتله ربی و مادی دوشونجه‌لی انسانلردی . کلی بر نظرله مسئله‌لی حل ایتک ایچون نه کافی

[۱] هندک الک بوبوک معبودی

تجربه‌یه ونده کافی بر قدرت‌یه مالک دیلر . یالکز ذهنلر ده‌حاکم اولان یکنه حقیقت وار اولدوغی قادارد یوق اولماسی محتمل بولون الوهیت فکرینک معنوی اولقدن زیاده مادی اساسانه ارجاعی کیفیتی در . حالبوکه انسان، کندیشینی یالکز ماده کورمه ییلمک ایچین نه‌قادر بنکندن تخرید ایتلی؟ حساس و ذی شعور بر مخلوقک ایلمک دقتی جاب ایدمک حقیقت کندیشینک عاطل و طاش نوعندن بر ماده اولدیفنی در . دورک بوتون بو مادی و ربی جریانی ایچنده کندیشینک واضحاً بر «مخلوق خداه اولدوغنه قانع اولان یکنه شخصیت سقراط اولدی . فی الحقیقه بو ذالیه باشلا یانکی یونان فلسفه‌سی، مابعد الطبیعه‌یه یکی بر قوت و جریان وردی «مدلول اساسی» هیچ‌ده دیکشه‌دیک حالده بوسفرکی الوهیت مائشله‌ری دها زیاده «عقل سلیم» مطابق کبی کو، نو بوردی . ذاتاً سقراط ده معنوی بر ادا واردر . سقراط یالکز سولیمش دیکل عینی زمانده ایستادر و ایندیرمق ایستمدر . سقراط ایلمک دفعه اولارق اژدن مؤثره استدلال طریقله «وحدایت الهه» فی اثبات ایستدی . فقط قریبمونانیرک «سوقا ایلکله‌جیولی» دییه هیکلی رکز ایتدکاری بو «اله واحدی» سقراط ده نهایت ایماله حل ایتدی . برطاق منطق دلبالرله بولدوغی بو حقیقت شو صورتله خلاصه ایدیله‌بیلر :

عالمده «رعات فاعله Cause efficient» برده «علت غایبه C. finale» موجوددر . طبیعتدن آری و طبیعتک خارجنده اولمایان بوعلت فاعله شامل، عمومی، ابدی و مطلق بر ذکادر . حالبوکه بو دیکشمنه‌لی حی و قیوم Immuable اولان نامتناهی و واحداله مقابل ، دائمی بر تحوله معروض بولونان و هر تحولی مطلق برکالی استهداف ایدن برده خلقت دیننه بر اثر واردر . بوتکم سقراطله نظراً : نافع و خیرتی در . بو ربانی عنایت Providense در . یعنی الله هر شیئی خیر ایچین یار اتمدر . ایشته بوخیر ایچین مخلوق برعلت غایبه در . سقراط الهایی یالکز بو قادارله

براقماش ، باقی ، سمرمدی ، حفظ نظام قدرت‌لرینه مالک و پرستش‌شایان عد ایشدر . اوزم عبادت‌لر مزه محتاج دیکلیمده الهی انعام و احسانه شکر الله اطاعت ، عبادت و برجلو اولدوغمری قبول ایدرک «اله دیندار آدم الک حقیقی عبادتی بیان در» دیمدر . سقراط بو عبادت‌له سبحانی و درونی الهامه مظهر اولونور قناعتنده ایدی که، معاصر لری اونک بومقدس الهامی «سوقراطک شیطانی» عنوانیه تزییف‌ایله مشلردی . زوالی سقراط الهی وحدته اولان بوتون اعتقاد و اعتقادینه رغباً هدر اولدی . عجایب هک نفسنده : «طبابت الهی اسکولابه بی حیاتک اضمار ایدن قورناردینی ایچین کندیشینه بر خوروز آدامشدم . یاز بیکه قوربان ایتمه یوقتمز اولمادی . دییه، مستزایه سوله‌دیکر روایت اولونان سوزلردکی اسکولاب، ایمان استدکی، معبود معبودلرک لیبو کمیی ایدی؟ کورولوبور که، خیره استناد ایدن سقراط، نهایت بر زهدیه ascetisme و افکاریه‌یه قایلیمدر . هیچ شبهه‌سز سقراط هر شیئی خیره ارجاع ایتیمکله پک نیکیبانه در شونتش اولویوردی . فقط بو خبر و بو کلاک نه ایله اشیان قابلدز؟ سقراطک مازیلیمه قارشی جدالتک محصولی اولان بو فکر شو بسیط دوشونجه‌ک نتیجه‌سیدر : طبیعی حادثلر ده، بشری افعاله مشابه بر فعالیت وار . حالبوکه انسان غایبه‌سز حرکت ایدن بر مخلوق دیکلدر . اولیه ایسه خلقتک برلانی و برغایه‌سی اولمق اقتضا ایدر . شو حالده بو غایه و پلانی یا باجیق ، و مادیی تخریک ایدمک بر قوته احتیاج واردر . ایشته بوالله در عقلا در ، الله و عقلا نه حصوله کتیردیک الهایه «براله‌لی» Monotheiste اولان سقراطک سبستی بر نوع عقلیه در . «سیرده» مکنتندن آرستپیک حواسمه داخل اولامادینی ایچون بر وهم عبادتدیک مطلق مفهومی «مغایا» مکنتنده اولقید طرفندن تقدیر قبول آغز بر وحدت و بر «خیر اعلا Le bien suprême» تاقی ایدیلدی . اثباتسز بر ذهنیه‌دن عبارت اولان بودوشونوشده نهایت قیمتسز بر خاطره کی اونونولدی، کیتدی .

بمیل سنه